

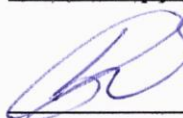
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

Допускається до захисту

Завідувач кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної економіки

назва кафедри

професор Сокольська Т.В.

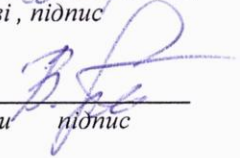
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали

« 04 » листопада 2022 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Виконав Касянюк Олександр Ілліч
прізвище, імя, по батькові, підпис

Керівник доцент Панасюк В.І.
вчене звання, прізвище, ініціали, підпис

Рецензент
професор Гринько В.С.
вчене звання, прізвище, ініціали, підпис

Я, *Касянюк Олександр Ілліч*, засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква 2022

РЕФЕРАТ

Касянюк О.І. «Державне управління системою пенсійного забезпечення військовослужбовців в сучасних умовах».

В роботі досліджено наукові розробки проблем ефективності функціонування системи пенсійного забезпечення військовослужбовців, визначено теоретичні засади її дослідження, проаналізовано роль пенсійного забезпечення в контексті реалізації соціальної політики держави, висвітлено відповідні положення нормативно–правових актів України, які регламентують функціонування системи пенсійного забезпечення військовослужбовців, проаналізовано та порівняно український та зарубіжний досвід з даного питання та проведено оцінку ефективності його реалізації, висвітлено та охарактеризовано досвід формування та розвитку системи пенсійного забезпечення військовослужбовців в Україні, визначено необхідність та ступінь потреби у проведенні реформи системи пенсійного забезпечення військовослужбовців та її напрями.

Виявлено проблематику повного розкриття сутності, значення та підходів до питань призначення пенсій військовослужбовцям, проведення перерахунків пенсій в залежності від умов сьогодення, чіткого розуміння потреби у фінансовому ресурсі, планування даних витрат як у короткостроковій перспективі, так і в рамках довгострокового стратегічного планування.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані в роботі теоретичні положення, пропозиції та рекомендації становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес, зокрема, в роботі запропоновані напрями удосконалення складових механізмів державного управління системою пенсійного забезпечення, запропоновано заходи покращення співпраці органів державної влади як складових системи пенсійного забезпечення військовослужбовців; надано пропозиції – формування видаткової, дохідної частин Державного Бюджету України та визначення джерел покриття видатків на виплату пенсій особам, звільненим з

військової служби та деяким іншим особам на короткострокову та середньострокову перспективу.

Зроблено висновок щодо забезпечення ефективного функціонування системи пенсійного забезпечення військовослужбовців, що є не тільки важливою гарантією досягнення гідного рівня життя у випадку виходу на пенсію, а й одним з головних способів посилення іміджу військової служби, засобу мотивації військовослужбовців до ефективного, оперативного та якісного виконання своїх обов'язків в умовах війни.

Кваліфікаційна робота магістра містить 87 сторінок, 1 таблицю, 1 рисунок, список використаних джерел із 72 найменувань.

Ключові слова: військова служба, фінансове забезпечення Збройних Сил України, пенсійне забезпечення військовослужбовців

ANNOTATION

Kasianiuk O.I. "State management of the pension system of military personnel in modern conditions."

The basic concepts of the work examines are the development of the problems of the effectiveness of the pension system of servicemen, defines the theoretical basis of its research, analyzes the role of pension provision in the context of the implementation of the social policy of the state, highlights the relevant provisions of the normative and legal acts of Ukraine that regulate the functioning of the pension system of servicemen, analyzed and compared Ukrainian and foreign experience on this issue and an assessment of the effectiveness of its implementation was carried out, the experience of formation and development of the military pension system in Ukraine was highlighted and characterized, the need and degree of need for the reform of the military pension system and its directions were determined.

The problems of full disclosure of the essence, meaning and approaches to the issue of assigning pensions to military personnel, carrying out pension calculations depending on the current conditions, a clear understanding of the need for financial resources, planning of these costs both in the short-term perspective and in the framework of long-term strategic planning have been identified.

The practical significance of the obtained results is that the theoretical propositions, proposals and recommendations formulated in the work are of both scientific and theoretical and practical interest, in particular, the work proposes directions for improving the constituent mechanisms of state management of the pension system, measures to improve the cooperation of state bodies authorities as components of the pension system for military personnel; proposals were made - the formation of the expenditure and revenue parts of the State Budget of Ukraine and the determination of the sources of coverage of expenses for the payment of pensions to persons released from military service and some other persons in the short and medium term.

A conclusion was drawn on ensuring the effective functioning of the pension system for military personnel, which is not only an important guarantee of achieving a decent standard of living in the event of retirement, but also one of the main ways to strengthen the image of military service, a means of motivating military personnel to effectively, promptly and qualitatively perform their duties of workers in war conditions.

The master's qualification work contains 87 pages, 1 table, 1 figure, a list of used sources from 72 titles.

Keywords: military service, financial provision of the Armed Forces of Ukraine, pension provision of military personnel

ЗМІСТ

ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ	11
1.1. Роль державного управління в системі пенсійного забезпечення ...	11
1.2. Нормативно-правове складова системи пенсійного забезпечення військовослужбовців в Україні	18
Висновки до розділу 1	26
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ПРАКТИКИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	28
2.1. Зарубіжний та вітчизняний досвід пенсійного забезпечення військовослужбовців.....	28
2.2. Шляхи формування механізму державного управління системою пенсійного забезпечення військовослужбовців.....	35
2.3. Аналіз сучасного стану системи пенсійного забезпечення військовослужбовців.....	41
Висновки до розділу 2.....	46
РОЗДІЛ 3. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ.....	49
3.1. Реформа системи пенсійного забезпечення військовослужбовців України.....	49
3.2. Шляхи вдосконалення напрямів державного управління системою пенсійного забезпечення військовослужбовців в Україні.....	56
Висновки до розділу 3	68
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	72
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖРЕЛ	79

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ВоксЮкрейн. Пенсійна реформа в Україні. URL: <http://voxukraine.org/>.
2. Всесвітній банк: Для захисту майбутніх поколінь країнам із ринками, що формуються, регіону Європи і Центральної Азії необхідні реформи у сфері пенсійного забезпечення. Пресс-реліз Всесвітнього банку № 2014/331/ЕСА від 22 лютого 2014. 38с.
3. Жернакова В.В. Пенсійне забезпечення URL: http://library.nlu.edu.ua/POLN_TEXT/POSIBNIKI_2018/Pr_0025.pdf.
4. Зимовська Л. Деякі аспекти реформування системи пенсійного забезпечення в Україні/ Вісник КНТЕУ “Фінанси та банківська справа”. 2011 № 2. 28-29 с.
5. Конституція України: прийнята на п’ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року / Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.
6. Маковецький В.В. Що треба знати про пенсійне забезпечення / /Військо України. 2002. № 7–8. 37 с.
7. Пенсійна реформа. URL: https://lb.ua/tag/4374_pensiyna_reforma
8. Українська пенсійна реформа 2018 р. Здійснення та наслідки. URL: <http://osvita.ua/>.
9. Питання грошового забезпечення окремих категорій військовослужбовців та осіб начальницького складу : Постанова Кабінету Міністрів України від 19.10.2016 № 718. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/718-2016-p#Text>.
10. Питання медико-соціальної експертизи: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1317 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1317-2009-p#Text>.
11. Погорелов А. Євростандарти військово-соціальний аспект. Пенсійне забезпечення військовослужбовців. Центральний друкований орган “Військо” Міністерства оборони України/ Матеріали. 86с.

12. Положення про проходження громадян України військової служби в ЗСУ : Указ Президента України від 10.12. 2008 №1153/2008 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1153/2008#Text>.

13. Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану. Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 168. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/168-2022-%D0%BF#Text>

14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України : Закон України від 06.12.2016 №1174-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1174-8#Text>.

15. Про впорядкування грошового забезпечення військовослужбовців : Указ Президента України від 16.05.2000 № 685 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/685/2000#Text>.

16. Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб : Постанова Кабінету Міністрів України від 30.08.2017 № 704 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-2017-p#Text>.

17. Про державні гарантії соціального захисту військовослужбовців, які звільняються із служби у зв'язку з реформуванням Збройних Сил України, та членів їхніх сімей : Закон України від 15.06.2004 №1763-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1763-4#Text>.

18. Про додаткові заходи щодо впорядкування грошового забезпечення військовослужбовців Збройних Сил України : Указ Президента України від 14.07.1999 № 847/99 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/847/99#Text>.

19. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>.

20. Про затвердження інструкції з діловодства за зверненнями громадян в органи державної влади і місцевого самоврядування, об'єднаннях

громадян, на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності, в засобах масової інформації : Постанова Кабінету Міністрів України від 14.04.1997 № 348 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348-97-п#Text>.

21. Про затвердження Інструкції з організації роботи із соціального забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та членів їх сімей у Міністерстві оборони України: Наказ Міністра оборони України від 31.12.2014 №937 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0073-15#Text>.

22. Про затвердження Інструкції про порядок виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам : Наказ Міністра оборони України від 11.06.2008 №260 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0638-08#Text>.

23. Про затвердження основних напрямів посилення соціального захисту військовослужбовців та членів їх сімей на період до 2010 року : Постанова Кабінету Міністрів України від 12.03.2003 № 322 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-2003-п#Text>.

24. Про затвердження Порядку проведення перерахунку пенсій, призначених відповідно до Закону України “Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб”, та внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 17.07.1992 № 393” : Постанова Кабінету Міністрів від 13.02.2008 № 45 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/45-2008-п#Text>.

25. Про затвердження Положення про організацію в Міністерстві оборони України роботи з обчислення вислуги років для призначення пенсій військовослужбовцям і соціального забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та членів їх сімей : Наказ Міністра оборони України від 14.08.2014 № 530 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1294-14#Text>.

26. Про заходи щодо законодавчого забезпечення реформування пенсійної системи: Закон України від 08.07.2011 № 3668-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3668-17#Text..>

27. Про заходи щодо підвищення рівня пенсійного забезпечення військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ : Постанова Кабінету Міністрів України від 25.10.2002 № 1576 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1576-2002-п#Text>.

28. Прокопчук І.Т. Правове регулювання пенсійного забезпечення військовослужбовців. Юридична наука. 2013 № 5. 12 с.

29. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 09.07.2003р. № 1057-IV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>.

30. Про Основні напрями соціальної політики на період до 2004 року : Указ Президента України від 24.05.2000 № 717 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/717/2000#Text>.

31. Про пенсії за особливі заслуги перед Україною : Закон України від 01.06.2000 № 1767-III URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1767-14#Text>.

32. Про пенсійне забезпечення: Закон України від 05.11.1991 № 1788-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1788-12#Text>.

33. Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб : Закон України від 09.04.1992 № 2262-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2262-12#Text>.

34. Про порядок обчислення вислуги років, призначення та виплати пенсій і грошової допомоги особам офіцерського складу, прапорщикам, мічманам, військовослужбовцям надстрокової служби та військової служби за контрактом, особам начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ та членам їхніх сімей : Постанова Кабінету Міністрів України від 17.07.1992 № 393 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/393-92-п#Text>.

35. Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей: Закон України від 20.12.1991 № 2011-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2011-12#Text>

36. Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту : Закон України від 22.10.1993р. № 3551-XII URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3551-12#Text>.

37. Про статус ветеранів військової служби, ветеранів органів внутрішніх справ і деяких інших осіб та їх соціальний захист : Закон України від 24.03.1998р. № 203/98-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/203/98-вр#Text>.

38. Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи : Закон України від 28.02.1991р. № 796-ХІІ URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-7#Text>.

39. Про упорядкування структури та умов грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб : Постанова Кабінету Міністрів України від 07.11.2007 № 1294 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/704-2017-п#Text>.

40. Сайнецький О.П. Особливості правового регулювання пенсійного забезпечення військовослужбовців. Митна справа. 2013 № 6(90), частина 2, книга 1. 26-28 с.

41. Соціальна політика держави в Збройних Силах України. Її основні напрями та механізм реалізації. Народна армія. Світогляд. 2003. спецвипуск № 6. 11 лютого. 35-39 с.

42. Теслюк С.А. Історико-фінансові аспекти формування і розвитку пенсійного забезпечення. Науковий вісник Херсонського державного університету, серія Економічні науки. 2015. Випуск 12. Частина 3. С. 22-24

43. Цюкало Л. В. Пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби. Економіка та держава № 1. 2018. С. 129-132. URL: http://www.economy.in.ua/pdf/1_2018/28.pdf

44. Андрейчук С. К., Морушко О. О., Гасяк М. С. Стан пенсійного забезпечення військовослужбовців і членів їхніх сімей. Науковий вісник НЛТУ України, 31(2), 2021. 75-80. URL: <https://nv.nltu.edu.ua/index.php/journal/article/view/2283doi.org/10.36930/403102>

45. Дідковська Т. О. Поняття та сутність пенсійного забезпечення в Україні : Сучасні реалії та перспективи розвитку. Форум права. 2012. № 1. С. 253–257.

46. Гуменюк В. Є. Пенсійна система як об'єкт публічного управління у сфері пенсійного забезпечення в Україні. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. Том 2 № 94 2021. С. 192-200. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/view/1395/1268>.

47. Левицька С. О., Галашко С. І. Пенсійна реформа як один з напрямів забезпечення сталого розвитку країни. Збірник наукових праць. Випуск XVI, № 3. Київ, СЕУ. Рівне, НУВГП, 2010. С.158-168.

48. Радченко Я. М. Історико-правовий розвиток законодавства про пенсійне забезпечення військовослужбовців. /Право та державне управління. № 3. 2020. С. 207-211. URL: http://www.pdu-journal.kpu.zp.ua/archive/3_2020/33.pdf

49. Чімишенко С.М., Букреев Г.Г. Особливості пенсійного забезпечення в контексті пенсійної реформи України/ Матеріали: Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених, ад'юнктів, слухачів, курсантів та студентів «Молодіжна військова наука у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (Київ 2017р.). Київ: ВІ КНУ імені Тараса Шевченка. 2017. С. 183–184.

50. Козак Т. М. Досвід провідних країн світу в побудові дієвої пенсійної системи. Інвестиції: практика та досвід № 23.2017. с. 120-125. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/23_2017/24.pdf

51. Чімишенко С.М. Бюджетний механізм фінансування особового складу Збройних Сил України : дисертація на здобуття наук. ступеня канд. економ. наук : спец. 08.00.08 гроші, фінанси та кредит. К. 2011. 261 с.

52. Шишлюк М.О. Матеріальне забезпечення у зв'язку з необхідністю компенсації окремих видатків як додатковий вид соціального захисту

військовослужбовців. Трудове законодавство : шляхи реформування. . 2013. . С. 281-283.

53. Світовий досвід пенсійної реформи URL: <http://www.ssa.gov/policy/docs/progdesc/ssptw/>

54. Ткаченко Н.В. Вектори побудови пенсійних систем у країнах Європейського Союзу. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України. 2014. Вип. 40. С. 32-42.

55. Толуб'як В.С. Пенсійні реформи в зарубіжних країнах: особливості та результати Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. Економічні науки. 2014. Вип. 9, Ч. 5. С. 200-213.

56. Петрушка О.В. Баніт Ю.В. Досвід реформування пенсійних систем зарубіжних країн та його використання в Україні. Наука й економіка. 2015. № 1 (37). С. 19-27.

57. Пенсійне забезпечення військовослужбовців США. URL: <https://mil.in.ua/uk/pensiine-zabezpechennia-viiskovosluzhbovtsiv-ssha/>

58. Досвід запровадження пенсійних реформ в США, Великобританії, Японії URL: http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article?art_id=201459&cat_id=161449

59. Короткий огляд сучасних систем пенсійного страхування в зарубіжних країнах URL: http://www.pfu.gov.ua/pfu/control/uk/publish/article;jsessionid=237521E54409998435A3F515DCCE4DCD?art_id=201479&cat_id=201451 .

60. Рогозний С. Як працює пенсійна система США. URL: <http://news.finance.ua/ua/news/-/338229/yak-pratsyuye-pensijna-systema-ssha> .

61. Система социальной защиты во Франции (пути реформирования) Г. Лукьянова. Современная Европа. 2001. No 4. С. 62–63.

62. Військовослужбовці продовжують отримувати грошове забезпечення на період лікарняного. URL:

<https://borgexpert.com/news/vijskovosluzhbovtsi-prodovzhuiut-otrymuvaty-hroshove-zabezpechennia-na-period-likarnianoho>

63. Можливі затримки грошових виплат військовим будуть мінімальними. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3597386-u-minoboroni-kazut-so-mozlivi-zatrimki-grosovih-viplat-vijskovim-budut-minimalnimi.html>

64. Державний реєстр фінансових установ. URL: <https://data.gov.ua/dataset/nfp-drfu>

65. Адаптацію ветеранів війни до мирного життя гарантує Закон щодо системи переходу від військової кар'єри до цивільного життя. URL: <https://armyinform.com.ua/2022/09/03/adaptacziyu-veteraniv-vijny-do-myrnogo-zhyttya-garantuye-zakon-shhodo-systemy-perehodu-vid-vijskovoyi-karyery-do-czyvilnogo-zhyttya/>

66. Cherniak, O. and Kharlamova, H. (2013), "Convergence of expenditures on the defense complex and economic development of the country", Visnyk Kyivs'koho natsional'noho universytetu imeni Tarasa Shevchenka. Vijs'kovo-spetsial'ni nauky, vol. 31, pp. 40-45, available at: URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VKNU_vsn_2013_31_11.pdf

67. Pension reform in Ukraine. Comments on the main features of the current Draft Law. Oleksandr Betliy, Ricardo Giucci, February 2011. URL: http://www.ier.com.ua/files/publications/Policy_papers/German_advisory_group/2011/PP_01_2011_eng.pdf

68. FaHCSIA, Department of Families, Housing, Community Services and Indigenous Affairs (2008b). Pension Review Background Paper, Australian Government, viewed March 3, 2009, URL: http://www.facs.gov.au/seniors/pension_review

69. Barr N. Reforming Pensions: Myths, Truths, and Policy Choices. International Social Security Review. 2002. Vol. 55. № 2. P. 3-36.

70. Life insurers fact book 2011. American Council of Life Insurers. Washington : ACLI Publications, 2011. 177 p.

71. Makushev P. V., Khridochkin A. V., Mykhailenko D. O. Features of the administrative and legal status of subjects of special competence in relation to public administration in the field of intellectual property in Ukraine. Administrative law and administrative-procedural law : origins, achievements and prospects of development : collective monograph. Riga : Izdevnieciba "Baltija Publishing", 2018. 152 p. P. 109-122.

72. Palmer E. (eds.) (2006). Pension Reform : Issues and Prospects for NonFinancial Defined Contribution (NDC) Schemes. P. 449-466.